

**Міністерство освіти і науки України
Національна Академія педагогічних наук України
Інститут психології імені Г. С. Костюка
Лабораторія психології особистості імені П.Р. Чамати
Кіровоградський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка
Кафедра практичної психології**

ПРОГРАМА

**VII Міжнародної науково-практичної конференції
«Духовність у становленні та розвитку особистості»**

3-4 жовтня 2013 р.

м. Кіровоград

Київ – Кіровоград – 2013

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

**Максименко
Сергій
Дмитрович**

Директор Інституту психології імені Г.С. Костюка
НАПН України, дійсний член НАПН України,
доктор психологічних наук, професор

**Боришевський
Мирослав
Йосипович**

Завідувач лабораторії психології особистості імені
П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С.
Костюка НАПН України, член-кореспондент НАПН
України, доктор психологічних наук, професор

**Дьяконов
Геннадій
Віталійович**

Завідувач кафедри практичної психології
Кіровоградського державного педагогічного
університету імені Володимира Винниченка,
доктор психологічних наук, професор

**Володарська
Наталія
Дмитрівна**

Старший науковий співробітник лабораторії
психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту
психології імені Г.С. Костюка НАПН України,
кандидат психологічних наук

**Пенькова
Олена
Іванівна**

Провідний науковий співробітник лабораторії
психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту
психології імені Г.С. Костюка НАПН України,
кандидат психологічних наук

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

3 жовтня

8.30 – 9.30	Реєстрація учасників конференції
9.30 – 10.30	Відкриття конференції
10.30 – 11.30	Пленарне засідання
11.30 – 11.45	Кава-брейк
11.45 – 14.00	Продовження пленарного засідання
14.00 – 15.00	Перерва
15.00 – 17.00	Секційні засідання
17.00 – 19.00	Культурна програма
19.00 – 21.00	Фуршет

4 жовтня

9.30 – 11.30	Секційні засідання
11.30 – 11.45	Кава-брейк
11.45 – 14.00	Секційні засідання
14.00 – 15.00	Перерва
15.00 – 17.00	Майстер-класи
17.00 – 18.00	Круглий стіл «Психологічні проблеми становлення і розвитку духовності особистості»
18.00 – 18.30	Заклучне пленарне засідання. Закриття конференції.

РЕГЛАМЕНТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Привітання	До 3 хвилин
Доповідь на пленарному засіданні	До 10 хвилин
Виступи учасників	До 5 хвилин
Виступи-репліки	До 3 хвилин

ВІДКРИТТЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

Вітальне слово від Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

Семенюк Олег Анатолійович – ректор університету, доктор філологічних наук, професор

Дьяконов Геннадій Віталійович – завідувач кафедри практичної психології Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, доктор психологічних наук, професор

Вітальне слово від Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України

Максименко Сергій Дмитрович – директор Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, дійсний член НАПН України, доктор психологічних наук, професор

Боришевський Мирослав Йосипович – завідувач лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

- Боришевський Мирослав Йосипович** – член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, завідувач лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Духовність як чинник самотворення особистості
- Васютинський Вадим Олександрович** – доктор психологічних наук, професор, завідувач лабораторії психології мас і спільнот Інституту соціальної та політичної психології НАПН України (м. Київ)
Духовність у контексті ціннісно-орієнтаційного самовизначення осіб, які психологічно тяжіють до бідності
- Дьяконов Геннадій Віталійович** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка (м. Кіровоград)
Психологічне дослідження духовної онтології П.О. Флоренського
- Савчин Мирослав Васильович** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (м. Дрогобич, Львівська обл.)
Одухотворене сприймання особистістю часу як психологічна проблема
- Блинова Олена Євгенівна** – доктор психологічних наук, доцент, завідувач кафедри загальної та соціальної психології Херсонського державного університету (м. Херсон)
Стереотипізація як механізм соціального пізнання у сучасних умовах українського суспільства
- Кузікова Світлана Борисівна** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології Сумського державного педагогічного університету (м. Суми)
Змістовна характеристика саморозвитку особистості в контексті інших семантично близьких понять
- Приходько Юлія Олексіївна** – доктор психологічних наук, професор кафедри психології і педагогіки Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (м. Київ)
Моральні якості особистості як чинник професійного становлення майбутнього психолога

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

Секція 1. Теоретико-методологічні засади дослідження духовності особистості

Керівники секції

Боришевський Мирослав Йосипович – завідувач лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, доктор психологічних наук, професор

Дьяконов Геннадій Віталійович – завідувач кафедри практичної психології Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, доктор психологічних наук, професор

- Долинська Любов Василівна** – кандидат психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Інституту філософської освіти і науки Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (м. Київ)
Розвиток духовності як умова становлення фахівців філософського спрямування
- Вернік Олексій Леонідович** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії екологічної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Екологічна орієнтованість способу життя особистості як складова становлення її духовності
- Дембицька Наталія Миколаївна** – кандидат психологічних наук, провідний науковий співробітник лабораторії соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Теоретичні засади дослідження становлення економічної культури школяра в системі особистої власності
- Дригус Марія Трохимівна** – кандидат психологічних наук, провідний науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
До проблеми історіогенезу становлення переконань особистості

5. **Казібекова (Соколова) Вікторія Федорівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Херсонського державного університету (м. Херсон)
Омани особистості: філософсько-психологічний зміст
6. **Коломієць Микола Борисович** – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри інноваційних технологій та профорієнтології Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (м. Глухів)
Духовний розвиток особистості в працях В.О. Сухомлинського
7. **Куліш Віктор Іванович** – кандидат психологічних наук, викладач Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка (м. Кіровоград)
Проблеми дослідження особливостей духовного розвитку особистості в психології
8. **Лаптева Галина Романівна** – аспірант кафедри психології розвитку Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ)
Компоненти структурної моделі духовної самореалізації особистості студента
9. **Пенькова Олена Іванівна** – кандидат психологічних наук, провідний науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Цінності як регулятор процесу самовдосконалення особистості
10. **Пилипенко Любов Іванівна** – старший науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Самотворення особистості як умова її самореалізації у спілкуванні та діяльності
11. **Шевченко Олена Василівна** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Самотворення особистості: зовнішні чинники і внутрішні детермінанти
12. **Яблонська Тетяна Миколаївна** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Сім'я в період кризи підлітковості

Секція 2. Духовність та професійний розвиток особистості

Керівники секції

Пенькова Олена Іванівна – кандидат психологічних наук, провідний науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України

Володарська Наталія Дмитрівна – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України

1. **Алексєєва Анна Валеріївна** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії професійної орієнтації незайнятого населення Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України
Професійна успішність особистості в суспільстві (м. Київ)
2. **Володарська Наталія Дмитрівна** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Проблеми розвитку духовності особистості в освітньому просторі
3. **Грищенко Андрій Олексійович** – завідувач наркологічним відділенням, генеральний директор медичного центру «Триэсто» (м. Москва)
Морально-етичні та духовні аспекти лікування хворих на алкоголізм та наркоманію
4. **Добровольська Лариса Пантеліївна** – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри загальної психології Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (м. Мелітополь)
Духовний розвиток як домінанта професійного становлення майбутнього педагога
5. **Кириленко Таїса Сергіївна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології КНУ імені Тараса Шевченка, заслужений працівник освіти України (м. Київ)
Актуальність навчальної дисципліни «Психологія духовності» в процесі професійної підготовки психологів
6. **Кмець Алла Миколаївна** – старший викладач кафедри теорії та методики викладання природничих дисциплін Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (м. Глухів)
Підготовка майбутніх вчителів біології до формування екологічної свідомості школярів у процесі проведення природоохоронних акцій

7. **Когут Олександра Олександрівна** – науковий кореспондент лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Світоглядні орієнтації і професійна спрямованість особистості
8. **Красножон Оксана Володимирівна** – методист Київського національного університету культури і мистецтв (м. Київ)
Емпіричне дослідження психологічних особливостей міжособистісної та професійної комунікації українців і німців
9. **Курганська Людмила Олегівна** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії теорії і методології психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Моделі становлення професійної ідентичності особистості в дослідженнях психологів країни
10. **Кутас Марина Сергіївна** – помічник директора центру міжнародних освітніх проєктів, викладач кафедри спеціальної мовної підготовки ВНЗ “Університет економіки та права «КРОК» (м. Київ)
Порівняльне дослідження індивідуально-типологічних властивостей керівників проєктів та майбутніх фахівців з управління проєктами
11. **Пашенко Світлана Юріївна** – кандидат педагогічних наук, доцент, докторант кафедри загальної психології КНУ імені Тараса Шевченка (м. Київ)
Співвідношення «Я-професійного» і моральності у самосвідомості педагога вишу
12. **Семенова Римма Олександрівна** – кандидат психологічних наук, завідувач лабораторії психології обдарованості Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Духовна зрілість в структурі професійної культури педагога
13. **Третякова Ірина Сергіївна** – асистент кафедри загальної психології Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, аспірант Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Мелітополь)
Духовний розвиток як домінанта професійного становлення майбутнього педагога

Секція 3. Онтогенетичний аспект проблеми формування духовності особистості

Керівники секції

Горська Галина Олександрівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Кіровоградського державного університету імені Володимира Винниченка

Мельничук Ірина Ярославівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Кіровоградського державного університету імені Володимира Винниченка

1. **Антоненко В'ячеслав Володимирович** – науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Естетичне: шлях до самотворення
2. **Бевз Галина Михайлівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної та практичної психології УМО НАПН України (м. Київ)
Соціальне толерування як показник громадсько-ціннісного самовизначення щодо дітей та замісного батьківства
3. **Верещак Євген Прокопович** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії психодіагностики Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Духовно-християнські передумови становлення інтересів молодших школярів у сучасному інформаційному суспільстві
4. **Захарчук Тамара Петрівна** – науковий співробітник лабораторії психодіагностики Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Діагностика та формування життєвих цілей старшокласників
5. **Кальба Ярослава Євгенівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Тернопільського педагогічного університету імені В. Гнатюка (м. Тернопіль)
Вчинок як автентичний вияв душевно-духовних потенцій підростаючої особистості

6. **Корольов Дмитро Костянтинович** – кандидат психологічних наук, провідний науковий співробітник лабораторії психології обдарованості Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Соціальні цінності як чинник становлення інтелектуально обдарованої особистості
7. **Лазарук Наталія Миколаївна** – аспірант Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
До проблеми становлення життєвих смислів в ранній юності
8. **Ляшенко Олена Володимирівна** – старший викладач кафедри психології Київського університету імені Бориса Грінченка (м. Київ)
Методи дослідження пізнавальної активності у структурі особистості школяра
9. **Мусіяка Наталія Іванівна** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
До проблеми становлення оцінкових ставлень як механізму особистісної ефективності учнів
10. **Орішко Наталія Костянтинівна** – аспірант Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Індивідуально-психологічні та особистісні чинники самовдосконалення в юнацькому віці
11. **Петренко Ірина Володимирівна** – кандидат психологічних наук, науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Становлення регулятивно-поведінкових особливостей учнів у контексті їх особистісної ефективності
12. **Пилипенко Любов Іванівна** - старший науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Психологічні аспекти впливу міжособистісних взаємин учнів на розвиток їх духовності
13. **Строкач Лена Миколаївна** - науковий співробітник лабораторії психодіагностики Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Деякі психологічні аспекти життєвого самовизначення старшокласників

14. **Фалькова Інна Миколаївна** - старший викладач Харківського державного університету мистецтв імені І. Котляревського, науковий кореспондент Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Харків)
Стратегії корекції духовності особистості засобами танцювально рухової терапії
15. **Філоненко Людмила Анатоліївна** – старший науковий співробітник лабораторії психології соціально дезадаптованих неповнолітніх Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Застосування індивідуального підходу до реадaptaції соціально дезадаптованих неповнолітніх
16. **Чаплінська Юлія Сергіївна** – Аспірант КНУ імені Тараса Шевченка (м. Київ)
Корекція образу Я та образу партнера як чинник актуалізації життєвих цінностей молоді
17. **Широкорадюк Лілія Анатоліївна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (м. Тернопіль)
Батьківське лихослів'я як деструктивний фактор у становленні духовності підростаючого покоління
18. **Щербина-Прилука Валентина Миколаївна** – молодший науковий співробітник лабораторії психології соціально дезадаптованих неповнолітніх Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Духовно-ціннісна складова соціальної реабілітації девіантних неповнолітніх
19. **Яворська-Ветрова Ірина Вікторівна** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Вивчення модальності уявлень про самих себе молодших школярів з різними навчальними досягненнями як показника становлення їх особистісної ефективності

**Секція 4. Проблеми духовності у психологічній практиці
та навчально-виховному процесі**

Керівники секції

Гейко Євгенія Вікторівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Кіровоградського державного університету імені Володимира Винниченка

Радул Ірина Геннадіївна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Кіровоградського державного університету імені Володимира Винниченка

1. **Гнатюк Ольга Влвдиславівна** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії психодіагностики Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Психолого-валеологічні основи когнітивного розвитку молодших школярів в процесі навчальної діяльності
2. **Гончаренко Світлана Анатоліївна** – кандидат психологічних наук, завідувач лабораторії психодіагностики Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Психологічні аспекти запровадження ІКТ в навчально-виховний процес
3. **Коренева Інна Миколаївна** – кандидат педагогічних наук, декан факультету природничої та фізико-математичної освіти, науковий кореспондент Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Глухів)
Морально-екологічне виховання школярів як необхідна умова формування духовності особистості
4. **Кулагіна Олена Михайлівна** – викладач суспільних дисциплін середнього спеціального навчального закладу «Саранський медичний коледж» (м. Саранськ, Республіка Мордовія (Росія))
Роль дисципліни «Історія» в духовно-моральному вихованні студентів
5. **Костецька Оксана Іванівна** – аспірант кафедри практичної психології Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка
Психолого-педагогічні особливості застосування діалогу у вихованні молодших школярів

6. **Манилова Лідія Михайлівна** – старший науковий співробітник лабораторії психодіагностики Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Психологічні аспекти роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти
7. **Медведєва Віра Олександрівна** – аспірант кафедри педагогіки КНУ імені Тараса Шевченка (м. Київ)
Культурологічна парадигма освіти: культуроцентристський підхід у вищих навчальних закладах
8. **Мельник Мирослава Олексіївна** - науковий співробітник лабораторії психології обдарованості Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Становлення інтелектуально обдарованої особистості в контексті побудови розвивального освітнього середовища
9. **Нечаєва Ольга Сергіївна** - молодший науковий співробітник лабораторії психології обдарованості Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Психологічні особливості побудови освітнього розвивального середовища для інтелектуально обдарованих підлітків
10. **Олефір Валентина Петрівна** – старший викладач кафедри спеціальної психології і медицини Інституту корекційної педагогіки та психології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (м. Київ)
Змістові і процесуальні аспекти формування індивідуальності молодших школярів на уроках музики
11. **Постоюк Наталія Валентинівна** – аспірант кафедри педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ)
Погляди Д.Л.Сергієнка на формування особистості учні у навчально-виховному процесі
12. **Сніжна Марина Анатоліївна** - молодший науковий співробітник лабораторії психології обдарованості Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Розвиток духовності у обдарованих підлітків засобами образотворчого мистецтва
13. **Янковчук Марина Миколаївна** - кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії психології обдарованості Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Розвиток духовності як умова побудови освітнього середовища для соціально обдарованих підлітків

МАЙСТЕР-КЛАСИ

1. **Галушко Л.Я** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Кіровоградського державного університету імені Володимира Винниченка
«Архетипна символіка у творчій самопрезентації людини»
- 2.

КРУГЛИЙ СТІЛ «ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ ДУХОВНОСТІ ОСОБИСТОСТІ»

Керівник – **Боришевський Мирослав Йосипович**, завідувач лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор.

Питання для обговорення

1. Категорія духовності в системі наукового знання у соціальній та релігійній свідомості.
2. Функції духовності особистості в сучасному соціумі.
3. Місце духовності у структурі сучасної моделі особистості.
4. Гармонія індивідуального і соціального як основа духовності особистості.
5. Духовність особистості як проблема комплексних досліджень.

ЗАКЛЮЧНЕ ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

1. Підбиття підсумків VII Міжнародної науково-практичної конференції «Духовність у становленні та розвитку особистості».
2. Прийняття ухвали конференції.
3. Закриття VII Міжнародної науково-практичної конференції «Духовність у становленні та розвитку особистості».